

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy kóra . . . 25 K Félévre . . . 150 K
 Negyedévre . . . 75 K Egész évre . . . 300 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Megszivleendő tanulság

A tiszántuli választások meglepő eredménnyel végződtek. Meglepett a Kisgazdapárt, mely azt hitte, hogy minden kerületben az ő jelöltje győz, meglepett a Keresztyén Egyesülés pártja, mely egyáltalán nem számított itt mandátumra s meglepett az elsősorban és legjobban az ország közvéleménye, mely láthatta a választásokból, hogy a Tiszántul földmivelő gazdanépe még a kimondottan gazda érdekeket szolgáló saját pártja jelöltjének is föléje helyezi azt a képviselőjelöltet, aki az engedmény nélküli, intranszignens keresztyén magyar politika zászlaját tartja a kezében. Friedrich István politikájának hívei közül hárman is kerültek tiszántuli mandátummal a parlamentbe.

Mi lenne ez más, mint kiáltó, hangos, zajos tüntetés a mellett, hogy a keresztyén magyar gazdatársadalom éppen úgy, mint a tisztviselő és munkásosztály egyformán, egyenlő mértékben várja és óhajtja az intranszignens keresztyén állampolitikának nem tessék-lássék, gyenge és erőtlén toldás-foldásból álló, hanem radikális és életerős intézményeken alapuló megvalósítását.

Ebből pedig csakis az az egyetlen lehetséges tanulság szűrődhetik le a logikai következtetés legkomplicáltabb szillogizmusa útján is, hogy a nép, a hatalom forrása és legfőbb támasztéka akarja, minden más érdeke mellett elsősorban akarja a keresztyén nemzeti politika szó szoros értelmében vett mélyreható, intranszignens mértékben való megvalósítását.

S ezt a tanulságot meg kell szivlelniök mindazoknak, akiket a nép küldött föl a dunaparti mesés tünderpalota márvány üléstermébe az ország sorsa felett dönteni. Meg kell szivlelniök azoknak, akik most adják a tanácsokat a kormányzónak arra, hogy kit deználjon a kormányelnöki székbe, meg kell szivlelniök azoknak, akik afölött vannak hivatva dönteni, hogy milyen kormánypolitikát hajlandók pártjuk súlyával és tekintélyével támogatni.

S ha megszivlelték, semmiféle alattomos maffia által előtérbelölt akadály, vagy ijesztgetés el ne tántorítsa attól őket soha többé. Ne az ántánt legnagyobb részt testvér-vezetőire pislogassanak sanda szemmel féltéken, hanem a saját megbízók srcába nézzenek becsületesen, nyíltan és bátor lélekkel. Azt pedig csak akkor tehetik, ha megértvén a tiszántuli választások néma, de parancsoló üzenetét, megszivlelvén és alku nélkül követvén az azokból következő tanulságot, erős kézzel és becsületesen munkához illő törhetetlen akarattal fognak hozzá a keresztyén nemzeti politika gyökeres megoldásához.

Ez az országnak olyan szuverén joga önmagával szemben, melyet a nagyhatalmak sem egyenként, sem összesen nem gyakorolhatnak fölötté, oly egészen magántermészetű, benső ügye, amelybe senkinek a világon beleszólása nincsen. Amikor népképviselőten, különösképen a legideálisabb értelemben vett általános választójog alapján egybegyűlt nemzetgyűlés hozza az országos politika alapvető törvényeit, nem lehet jogos kifogása azok ellen semmiféle diplomáciának, semmiféle kormányának, semmiféle Alliancenak a világon. Aminthogy nem is lesz. Ha pedig az Alliance Juize a földkerekség minden ördögét mozgósítja is ellene, ha az ég, a föld, a víz, a levegő elemeinek minden páramyi atomja is összeesküszik ellene, akkor se féljen a keresztyén nemzeti politikát követő magyar kormány semmitől, mert vele lesz a

nép, mely csak akkor pusztítható és veszhető el, ha elvesztette bizalmát önmagában, de amely kimélet és irgalom nélkül előpni azt a kormányt ismét, amely nem lesz elég energikus a népakarat teljesítésében.

Nem antiszemitizmust, nem zsidóüldözést, legkevésbé üldöklést és bosszuálló pogromot követel ez a népakarat, hanem saját faja védelmét, saját faja boldogulásának lehetőségét

a saját országában. Azt akarja, hogy egy millió izraelita zsidó ne uralkodhassék iparában, kereskedelmében, magán és állami életének ugyszólván minden legkisebb intézményében 9 millió keresztyén magyar fölött. Se holnap, se holnapután, se évek mulva, hanem soha többé!

Ezt a megszivleendő tanulságát a tiszántuli választásoknak ajánljuk azok figyelmébe, akiket illet.

Jövő hétre várják a döntést

Legtöbb kilátása Rubinek Gyulának van — Erek Károly a kormányzónál

Budapest, július 1. (Nemzeti St. tel. jel.) Jól informált politikai körökben a válság megoldását a jövő hét elejére várják. Horthy Miklós kormányzó szakadatlanul tartja a kihallgatásokat és szerdán délután Sréter és Gombos ezredeseit, Meskó Zoltánt, Klébersberg Kunót, Beniczky Ödönt, nagyatádi Szabó Istvánt fogadta. Tegnap délelőtt Haller István és Vass József voltak a kormányzónál, délután 5 órára pedig Erek Károly volt miniszter kapott meghívást. Politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak és sok kombinációt fűznek Erek kihallgatásához, bár ujabban legtöbb kilátása a deználásra Rubinek Gyula földmivelésügyi miniszternek van. Gyakran emlegetik még báró Szurmay Sándor, Rakovszky István, Szrecsányi György, Hencz Károly, sőt újból Ráday Gedeon gróf nevét is. Olyan politikusok, akik a pártérdekektől függetlenül tudják magukat, tisztán látják, hogy a válságot egyes miniszterek kicserélésével megoldani nem lehet, ha-

nem mindenekelőtt egy határozott, erőskezű miniszterelnökre van szükség, aki biztos kézzel vezetni tudja az ország kormányát.

Budapest, július 1. Az eddig folytatott kihallgatások tárgyi tekintelben teljesen tisztázzák a helyzetet. A kihallgatott politikusok részletesen informálták a kormányzót a politikai élet mozzanatairól úgy, hogy most már csak a személyi kérdések megoldása következhetik. A Keresztyén Egyesülés pártjában nagyon bizakodó a hangulat Rakovszky István megbízatását illetően.

Budapest, július 1. Apponyi Albert gróf kihallgatásával kapcsolatban egyesek azt a hírt terjesztették, hogy a kormányzó felajánlotta Apponyinak a kormányalakítást. Ezzel szemben a Nemzeti Sajtóiroda megállapítja, hogy Apponyihoz közel álló körökben mit sem tudnak a dologról, s a kormányalakítás nem is került szóba a kihallgatáson.

Ausztriában nő az elégedetlenség

A bécsi piacok konganak az ürességtől

Bécs, július 1. (Nemz. St. tel. jel.) A Magyarország ellen irányuló bojkott következtében Ausztria helyzete egyre tűrhetetlenebb. A bécsi piacokról teljesen eltűnt a gyümölcs és a fűszerek nemtől zöltség, de hus is csak pár napra van már elegendő. A lajtajfalui villanytelep üzem-szünete miatt a villanyvilágítás rövidesen felmondja a szolgálatot, s Bécs nagy részében sötétség lesz, megállnak a gépek és munkanélkül marad az amugy is éhező nép. A lakosság körében általános az elkeseredés, ami különösen az iparosok és kereskedők között fokozódik a végtelékig. A határzáró közegek csak csapatosól fölfegyverkezve mernek állomáshelyeiken szolgálatuk végzése céljából mutatkozni, mert félnek az elkeseredett nép dühétől.

Budapest, július 1. Félhivatalosan jelentik, hogy a bojkott ügyében elterjedt külön-

böző híresztelések között van az is, — amit különösen az osztrák sajtó terjeszt — hogy a magyar kormány a szakszervezeti vezetőkkel tárgyalásokat folytat. Erre vonatkozólag a kormány kijelenti, hogy semmi néven nevezendő tárgyalásokat nem folytatott a szakszervezetekkel s ilyeneket nem is kezdett. Renner kancellár felajánlotta ugyan a kormányának a közvetítést az irányban, hogy a szakszervezetek pontos információja lehetővé tétecsék, Gratz Gusztáv mint a bécsi magyar meghatalmazotti rendkívüli követ a szakszervezeti szövetség meghatalmazottjainak megadta azokat a felvilágosításokat, amelyeket a magyar ügy teljes megismerésének érdekében szükségesnek tartott. A magyar kormány a maga részéről befejezettnek tekinti az ügyet, arra való tekintet nélkül, hogy a szakszervezeti szövetség fenntartja-e a bojkottot vagy nem?

alatt, akiknek a jugoszláv birodalomban volna helyük. (!)

— Remélem, — mondotta, — hogy ez a „természetellenes“ állapot nem soká fog tartani!
Strausz István memoranduma a nemzetgyűlés előtt

Budapest, július 1. (Nemz. St. tel. jel.) Strausz István dr. a legfőbb állami számvevőszék elnöke, kit szerdán délután helyeztek szabadiábra, három memorandumot készítet a napokban: egyet Horthy Miklós kormányzóhoz, egyet a nemzetgyűléshez s egyet a büntető-törvényszékhez. Az elaborátumokban alkotmányjogi alapokra támaszkodva kifejti Strausz dr. hogy az ő ügyében csakis parlamenti bíróság illetékes itélkezni. A nemzetgyűléshez benyújtott memorandum a Ház legközelebbi ülésének egyikén tárgyalás alá kerül.

A csehek félnek a bolsevizmustól

Bécs, július 1. (Nemz. St. tel. jel.) A Reichspost mai száma írja, hogy a cseh kormány hirtelen megváltoztatta eddigi politikáját és a Felvidékre menekült magyar kommunista izgatók machinatiojának támogatása helyett rendeletet küldött a Tótföld pozsonyi miniszteréhez, melyben utasítja, hogy a rendőrségnek tegye kötelességévé a kommunisták szigorú megfigyelését.

A szerb régens Laibachban

Zágráb, jul 1. (Nemz. St. tel. jel.) Laibachból jelentik, hogy ott szombaton nagy lakomát tartottak Sándor szerb régensherceg tiszteletére. A régens-herceg a lakomán nagy beszédet mondott, melyben kiemelte, hogy még mindig sok horvát és szlovén van idegen uralom

Miket csinált a lakáshivatal?

V.

Az a példátlan eljárás, melyet a lakáshivatal

elkövetett, megérdemli, hogy teljes részletességgel megszólítsuk a nyilvánosság előtt. Olyan eset ez, mely azonnali megtorlásért kiált; bizonyára nem is fog elmaradni!

Az eddig közölt adatokat kiegészíti az a levél, melyet dr Kertész Endre ügyvéd, a lakáshivatal által Csapó László részére kirendelt ügygondnok, 1920 június 19. keltezéssel küldött ügyfelének, aki hivatalos körton volt Hajdudorogon. (De már akkor magán levél újján hamarabb értesült kilakoltatásáról!). Az ügyvéd leveléből közöljük az alábbi és a kilakoltatásra vonatkozó részleteket:

„Teleki-u. 78 sz. a. levő lakását a lakáshivatal a mai napon (1920 június 29) Szarvas Péter háztulajdonos részére rekvirálta el, mert a hatóságtól az az értesítés érkezett, hogy őt vidékre helyezték át. A lakáshivatal a határozatot előterjesztésre való tekintet nélkül azonnal végrehajthatónak nyilvánította és a háztulajdonos a lakáshivatalnál kieszközölte, hogy a

lefoglalt lakást mentesítették. A lakáshivatal kötelezte (milyen kegyes!) a háztulajdonost arra is, hogy az őn ingóságait addig is, míg azokat elszállítja, raktározza el és őrizze meg. Ezek alapján a lakáshivatal közbejöttével ma délután az őn bútorait Szarvas az eddigi pincelakásába helyezte el hivatalos leltár felvétele után és volt lakását ő foglalta el.

En onnan értesültem a dolgról, hogy hivatalból az őn ügygondnokának neveztek ki. Természetesen tiltakoztam a rekvirálás ellen, a határozatot pedig előterjesztéssel fogom megtagadni, minthogy azonban a határozatot azonnal végrehajthatónak jelentették ki, kénytelen voltam az őn érdekében a végrehajtás foganatosításánál is jelen lenni. A lepecsételt pincelakás helyiség kulcsát, valamint a két szekrény és az asztaliók kulcsát megőrzés végett átvettem. Mielőtt a pincelakásba kinyitná, állapítsa meg, hogy az én monogrammos pecsétnyomommal lepecsételt ajtó sértetlen-e?”

Igy szól az ügyvéd értesítése, melyből kiténik, hogy csakugyan boszorkányos gyorsasággal járt el a lakáshivatal Szarvas Péter háztulajdonos érdekében. Az áthelyezést alig közölte a már tudta a háztulajdonos, aki — alig távozott el hivatalos körutjára a lakója — már is sietett a lakáshivatalhoz beadványával és igénylésével,

Ezek után nem is csoda, ha a lakáshivatal nem a szerencsétlen vagonlakók és hajléktalan menekültekre, még kevésbé az idehelyezett, tehát elsősorban is lakásra jogosan igényt tartó állami és vasuti közalkalmazottakra gondolt, hogy valamely hajléktalan részére biztosítsa a lakást, hanem a háztulajdonosnak a bíróság által többször jogerősen elutasított, jogosulatlan (mert van lakása és nem hajléktalan!) igényét sietett kielégíteni a hivatalos körton levő lakó gyors kilakoltatásával!

A június 15-én bezárta a lakását, magával vitte a kulcsokat és sejtelve sem volt róla, hogy a lakásából, — melynek bérét augusztus 1-éig előre kifizette, de a melyet fenn kell tartania áldott állapotban levő felesége részére legalább is addig, míg új álmáshelyén, Hajduböszörményben lakást kaphat, — távollétében 4 nap mulva kiteszi a lakáshivatal és lebetegedés előtt álló felesége, akit volt állomáshelyén (Kapunárt) hagyott, hajléktalan lesz, mire hazajön!

De boncolgassuk csak ezt az erkölcsstelen határozatot. Azért rekvirálta el a lakáshivatal a lakó távollétében a lakást, de annak tudta, beleegyezése és hozzájárulása nélkül, mert a hatóságtól az az értesítés érkezett, hogy (a lakót) vidékre helyezték át. Olyan színezet ez, mintha a hatóság hivatalosan értesítette volna, az áthelyezés napján a lakáshivatalt az áthelyezésről. Hát ez nem igaz, nem is lehet igaz, ez csak a család eljárás takarója. Kiténik ez a lakáshivatal határozatából is, melyet azért jelentett ki „elő-

terjesztésre való tekintet nélkül“ azonnal végrehajthatónak, mert Szarvas Péter háztulajdonosnak sikerült a lakáshivatalnál kieszközölni a tesítést.

Hiszen nem hajléktalannak, vagonlakónak adta a lakást a jelen esetben oly páratlan gyorsasággal és erélyességgel intézkedő lakáshivatal, hanem a más lakással is rendelkező háztulajdonosnak, akinek tulajdonképpen még igénye sem lehet második lakásra mindaddig, amíg Debrecenben százával vannak hajléktalanok, sőt olyan hajléktalan háztulajdonosok is, akik évek óta nem tudnak beköltözni a saját házukba és lakásuk nincsen.

Bámulatos igazán, hogy a távollévő lakó érdekeinek megvédésére éppen azt a dr Kertész Endrét rendelte ki ügygondnokul a lakáshivatal, aki Szarvas Péter háztulajdonost már több ízben képviselte úgy a lakáshivatalnál, mint a járásbírósnál éppen a lakó ellen indított, de elvesztett, korábbi kilakoltatási perekben!

Hihetetlen kíméletlenséggel járt el a távollévő lakóval szemben a lakáshivatal. Még csak nem is tartotta szükségesnek értesíteni, egyszerűen ügygondnokot rendelt ki részére és hivatalosan megnyitotta a lakását és bútorait a pincébe helyezte el, pedig könnyen megtudhatta volna, hogy hol van, mert ha csakugyan a hatóság értesítette a lakáshivatalt arról, hogy elhelyezték, akkor a hatóságtól hivatalosan is megtudhatta volna a lakáshivatal, hogy hová helyezték és hol van.

Nyilvánvaló, hogy a lakáshivatal ez esetben nem közérdekből zárta ki a jogorvoslatot, mikor határozatát azonnal végrehajthatónak nyilvánította és a végrehajtását nyomban foganatosította is, hanem — Szarvas Péter háztulajdonos érdekében. Ez a gyors eljárás mutatja éppen a lakáshivatal büntettségét, ami büntetlen nem maradhat, ha még jogrend és igazság van Darabmagyarország e rettenetes bűnökkel megfertőzött városában, a szabadkőműves szellemmel borzalmasan megméltelyezett, kálvinista Rómában!

Láncolás a városi bérletekkel

A gazdasági bizottságban a szókimondó Eklé József bizottsági tag vizsgálat elrendelését kérte azon városi bérlet ellen, akik csuf üzérkedést, valóságos láncolást folytatnak a városi bérlettel. Ezek a földüzerek, bár a szerződés tiltja, albérletbe adják a földeket kisebb parcellákban, természetesen jóval magasabb áron, a legelőterületekre pedig mások jószágát hajtják és oly nagy számban, hogy a jószágok éhen lézengenek rajta, tehát megcsalják azokat, akikről horribilis legelőbérékért jószágokat vállalnak legeltetésre. Sok a panasz a közhasznú munkáskerti egyesület ellen is, hogy indokolatlanul magasabb áron adja ki az albérleteket. Egyszer már elrendelték az egyesület ellen a vizsgálatot, dr Tatay Zoltán tb. tanácsnok azonban az egyesület könyveiben nem talált semmi adatot a vádakra vonatkozólag. A gazdasági bizottság újabb panaszaira a tanács most újra elrendelte a vizsgálatot. De ne az egyesület könyveiben keressék a jogosult panaszok forrását, hanem a — tényekben! Ki kell csak számítani, mennyi bért fizet ez a zsidó vezetés alatt álló egyesület a városi bérlettel és mennyit fizet az albérlet munkásokkal? Persze, azt is vizsgálat tárgyává kell tenni, hogy ez az altruista egyesület mit költ évenként az adminisztrációra.

Féltik a koncot Prágában

Bécs, jul. 1. Nemzeti St. tel. jel.) Prágából jelentik, hogy a Szlovenszki Dennyk vezetékhelyen arról ír, hogy a magyarok minden követ megmozgatnak az elvesztett területek visszaszerzésére. Biznak az ántántban, biznak a lengyelek támogatásában és teljes erővel dolgoznak azon, hogy Csehországtól elragadják a neki ítélt Felvidéket. A lap szerint csak Prágában nem veszik észre és nem akarnak tudni semmit a veszendőnek indult Felvidék sorsáról.

A vörös vezérkari főnök a bíróság előtt

Budapestről jelentik, hogy a katonai törvényszék ma kezdte tárgyalni Stromfeld Aurél, a magyar vörös hadsereg volt vezérkari főnökének bünpörét. A katonai ügyészség Stromfeldet a Kbt. 431. §-a alapján közszendháborítás büntetvével és felségárulással vádolja. A főtárgyaláson egy öttagu külön bíróság működik dr Zamaróczy Zsigmond őrnagy-hadbíró vezetése alatt. Számos tanut, köztük Soós Károly tábornokot és több törzstisztet idéztek be. A tárgyalás előreláthatólag hosszabb ideig fog tartani.

Strausz Istvánt szabadlábra helyezték

Budapestről jelentik, hogy a mai tárgyaláson Strausz István hatásköri kifogást tett a bíróság ellen, mert őt, mint a legfőbb számvevőszék elnöket csak parlamenti bíróság vonhatja felelősségre. Több mint másfélórás tanácskozás után a bíróság kimondotta, hogy illetékességét leszállítja, s az iratokat az ügyészségnek visszaadja. Indokolásában hivatkozik arra, hogy nem alkotmányos uton kinevezett miniszterek, továbbá az állami legfőbb számvevőszék elnöke által elkövetett cselekmények felett nem rendes bíróság ítélkezik, hanem kivételes bíróság. Az ügyészség elrendelte dr Strausz István azonnali szabadlábra helyezését. Strausz védője társaságában hagyta el az ügyészség fogházát.

Nagyszerű katonai sportünnepély

Lesz virág, gyümölcs, sorsjáték, szépségverseny is!

A m. kir. debreceni katonák rég tervezett sportversenyét és katonadélutánját vasárnap pontosan 3 órással kezdettel tartják meg a nagyerdőnek a polgári lövöld mellett tisztán, melyre Debrecen város közönségét tisztelettel s ez uton hívja meg a rendezőség.

MŰSOR:

1. 132 lépés (100 m.) síkfutás, selejtező.
2. Súlydobás.
3. 528 lépés (400 m.) küldönfutás kis akadályokkal.
4. Magasugrás.
5. Távugrás.
6. Dicskosdobás.
7. Szuronyvívás, egyéni vívás. (3 szurásra.)
8. Football.
9. 1000 m. küldönfutás.
10. Kézigránát távdobás.
11. 132 lépés (100 m.) síkfutás, döntő.
12. Géppuska irányító verseny.
13. Csapatverseny, szurony és kézigránátal, egy harci mozzanat keretében.
14. Caatárverseny.
15. Birkózóverseny, külön helyiségben.

A befolyó tiszta jövedelmet a legénységi sport-felszerelések beszerzésére szánták és így ezen hazafias célt szolgálja a város négyületének a díjakhoz való áldozatkész hozzájárulása és gyűjtése is, melyek eredményeként várattlanul az értékes nyereménytárgyak oly halmazával lepték meg a rendezőséget, hogy az képes egy egyszerű sportverseny keretéből kilépni és a szórakoztató mutatóanyagok egész sorát nyújtani.

Lesz tehát az atlétikai és katonai sportversenyen kívül még mindennemű verseny, u. m.: ló-, virág-, gyümölcs-, hang-, szerencse(sorjáték), természetesen női szépségverseny is.

Belépőjegy ára két korona.

A sportdíjak kiosztása 6 órakor délután,

A nyereménydíjaké 1/2, 8 órakor délután.

Az ünnepégy folyamán a katonai zenekar működik közre.

A versenyző csapatok színei: a m. kir. debreceni gy. ezredé: nemzeti szín; a vadászoké: zöld; a lovasságé: kék és a tűzességé: vörös.

HIREK

A holland munkások

amsterdami határozata vakító reflektorként világít bele a Bécsben gigondolt, Amsterdamban megfogalmazott zsidó bojkott rejtelmeibe. Ország-világ láthatja immár, hogy a magyar szegények, a magyar aggok és a csecsemők kiéheztetését célzó bojkott-határozatot nem a szociáldemokrata munkásság, hanem egy minden emberi gonoszságra és hitványságra képes nemzetközi zsidó-maffia diktálta Amsterdamban, hajtotta végre Bécsben és tette magáévá Prágában. Aminthogy Csonka Magyarországon sem a keresztyén munkásság az amely fűlebotját sem mozgalva titkos kárörömmel nézi a gondolatnak is ördögi merényletet, hanem a zsidó pártvezetők és agitátorok azok, akik a pártfegyelem bundájába takarózva nem engedik szóhoz jutni a keresztyén magyar munkásságot, míg szabadon nem eresztik a rablógyilkos testvér uszítókat és elvetemült cinkosait... Örökre hálásak leszünk a holland munkásoknak, amiért ily fényesen beüzolták legelső föltevésünket és örök táblára írjuk fel a magyar szociáldemokrata pártvezetőség zsidó-klikkjének ezt a kiáító erkölcsi hitványságát...

— **Eljegyzés.** Egy boldog fiatal pár tartotta tegnap, szűk családi körben, eljegyzését. Előkelő, uri társadalmunk egyik legrokonszenvesebb fiatal szép tagját: dr. Petzkó Ernő tanárnak, a Casinó igazgatójának és nejeének Vargha Irénnek leányát: *Petzkó Adriennét* eljegyezte moldovai *Stojanov Milán*, huszárkapitány a szombathelyi hadosztályánál, A rokonok és barátok üdvözléséhez csatlóljak a mi szívből jövő jó kívánatainkat is.

— **Az új kórházi ellenőr.** A polgármester a kórházi ellenőri állásra 7 pályázó közül a tanács ajánlására Nagy Lajos katonai segédnyilvántartót nevezte ki, aki már 16 éve áll a város szolgálatában.

— **Pótkávégyár Debrecenben.** A városi tanács úgy határozott, hogy a Kósa-féle házat, melyet a fémipari szakiskola részére engedett át, de már nem azt a célt szolgálja, mert két iskolaszolgát helyezett el ott, átadja a pótkávégyár céljaira.

— **Jelentkezni lehet a posta-távirda műszerésztanonciskolába.** A kereskedelemügyi miniszter a budapesti posta-távirda műszerésztanonciskola 1920/21 év folyamára pályázatot hirdet. A tanfolyam 4 évig tart. A tanoncok kintlakók vagy bentlakók lehetnek. A kintlakók évi 40 K, a bentlakók teljes ellátásért évi 480 koronát fizetnek. Tanoncul felvehető aki a közép vagy polg. iskola 4 osztályát sikerrel elvégezte, 16 életévét még nem töltötte be, egészséges testalkattal bír. A sajátkezüleg írott bélyegtelen kérvény jul. 15-ig a m. kir. posta központi anyagraktára Budapest IX. Gyáli-ut 20. szám nyújtandó be. Melléklendők: születési, iskolai orvosi ujjraoltási, bizonyítvány és a szülei vagy gyámi beleegező nyilatkozat. Postások gyermekei előnyben részesülnek. Részletes felvilágosítás a Debrecen 1. sz. posta főnöki irodájában nyerhető.

— **A nyugdíjas katonatisztek szövetségének helybeli fióka** f. év július hó 4-én d. e. 11 órakor a Kereskedelmi Akadémia dísztermében (Piac-utca 8. sz) tartja meg alakuló rendkívüli közgyűlését. Felkérjük az alapító, pártoló, rendes és rendkívüli tagokat teljes számban — s az ügy iránt érdeklődőket, hogy minél számokban megjelenjen sziveskedjenek. Az elnökség.

— **Az „ujonc” kifejezés** nem sértés. A rendőrség 50 korona pénzbírságra ítélte özv. Böszörményi Bélánét, mert Kovács Sándor rendőrnek azt mondta, hogy ujonc és még nem tudja az eljárást. A rendőrtügyész fellebezett az ítélet ellen, mert nem látta igazoltnak a hatósági közeg megsértését. A városi tanács helyt adott a felebezésnek és felmentő ítéletet hozott.

— **Az árdragító.** A rendőrség Molnár Lipót kereskedőt harisnya árdragilásért — olyan rongyokat adott el, melyek 2—3 nap alatt elszakadtak — 500 korona pénzbírságra ítélte. A tanács is helyben hagyta az ítéletet.

— **Az első keresztyén bank.** Budapestről jelentik, hogy tegnap délelőtt tartotta alakuló közgyűlését a Keresztyén Nemzeti Bank Részvénytársaság. Az első keresztyén bank száz millió korona alaptőkével alakult meg.

— **A hipnotizáló inas.** A budapesti államrendőrség Erzsébet királyné-ut őrseme egy hipnotizáló inasgyermeket állított elő a főkapitányra, aki az Erzsébet Királyné-ut 10-ban fürdő gyermekeket hipnotizálta. Az inas a tó partján álldogált, a gyermekek fürdtek és a rendőr megfigyelte, hogy a vízben fürdő gyermekek az inas parancsára különféle mókákat és mutatványokat végeznek s a vízből kijönni nem mernek addig, míg az inas a partról meg nem parancsolja nekik. A kihallgató rendőrfogalmazónak az inas azt mondta, hogy ő hipnotizőr, aki régóta foglalkozik hipnotizálással. Ezután egy érdekes jelenet játszódott le. Egy fiatalkoru zsebtolvajt állítottak a fogalmazó elé, akit óralopáson értek. A fiu vállig lagadta bűnösségét és sehogy sem akarta bevallani, hogy hol és mikor lopta el a zsebében talált aranyórát. A fogalmazó nevetve fordult az inashoz és azt mondta neki, hogy hipnotizálja ki belőle az óra eredetét. Az inas hozzáfogott a hókusz-pókuszhoz és addig hipnotizálta, míg a tolvaj szépen sorjában el nem mondta, hogyan jutott az órához, kinek a zsebéből lopta ki és hol történt a lopás. A valloból teljesen fedte a valóságot. A tolvajt le tartóztatták, a hipnotizáló inas ellen pedig megindították az eljárást.

— **A hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvák** nemzeti szövetsége folyó hó 27-én megkezdte nagy érdeklődés mellett tájékoztató értekezletét megtartotta. Felhívom azon debreceni hadirokkantakat, hadiárvákat és hadiözvegyeket, akik fenti szövetség tagjai óhajtanak lenni, hogy eziránti kívánásukat Debrecen város nem ténylegeseket nyilvántartó tisztjénél (Egyháztér 7. szám.) előadni sziveskedjenek. Figyelmeztetnek a rokkantak, hogy ügyeik itt helyben intézzenek el, tehát felesleges utazástól Budapestre saját érdekükben tartózkodjanak. Hajdúvármegyei m. kir. katonai parancsnokság.

— **Cukorral láncoolt.** A detektívek rajtacsípték Berkovits Zoltánt, aki cukorral láncoolt a kávéházakban. Tíz kilót elkoboztak tőle és 100 koronára bírságozták. A tanács is helybenhagyta az ítéletet.

— **Tisztviselő-konyha a polgári étkezőben.** A városi tanácsot beadványban keresték meg a pénzügyi tisztviselők, hogy a felállítandó polgári étkezőben tisztviselő-konyháról gondoskodják. A tanács a polgári étkező keretében óhajta megvalósítani a tisztviselő-konyhát, részére átengedi a polgári étkező helyiségét és felszerelését.

— **Gyászjelentés.** A legmélyebb fájdalomtól lesújtott tudatom, hogy az én életem osztályosa, felejtethetetlen jó feleségem, édes jó anyukám, menyem, testvérünk, sógornók, nagynénink és kedves emléktől jó rokonok Tóth Józsefné szüli. Pethő Róza nekünk szentelt életének 39-ik, derűs, boldog házasságának 18-ik évében rövid, súlyos szenvedés után 1920 június 30-án délelőtt 10 órakor örök álmra hajta szemét. Isteben boldogult kedves halottunk földi rémszeit 1920 július 2-án délután 5 órakor fogjuk a Boldogkert Csolnak-utca 6. számú, általa oly gyöngéden ápolat családi otthonunkból, a ref. egyház szervertása szerint tartandó ima után, a hatvanutcai temetőbe végső nyugalomra helyezni. Utolsó útjára, kik őt szerették és becsülték, fájó szívvel meghívjuk. Debrecen, 1920 július hó 1-én. Áldás és béke poraira! Bánatos férje: Tóth József. Piacskája: Józsika. Testvérei: Gyula nejevel és gyermekeivel, Margit férjével és gyermekeivel, Erzsébet férjével és gyermekeivel, Irma férjével és gyermekeivel. Anyósa: özv. Tóth Józsefné Géder Julianna. Számos közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Csu ka Kegyelet temetkezési intézet Kossuth-ut. 8. sz. rendezzi.

— **Elitelt mészáros** A rendőrség Waldmann Géza mészárosát, mert 3 kiló husban 80 deka csontot adott, 600 koronára büntette. A tanács helybenhagyta, mert kihágásért már büntetve volt.

— **Rendőri hírek.** Öngyilkos leány. Balog Eszter 18 éves leány, Török-Bálint-ut. 18. szám alatti lakos, a Várad-utcai temetőben az édesanyja sírján marólugot ivott. A közkházba szállították, ahol tegnap meghalt. Tetteinek oka a szomszédok pletykázása volt. — **Mezei az ügyészségen.** A Garay-utcai rablógyilkost, miután a rendőrség kihallgatta, átkísérték az ügyészség fogházába.

KIS HIREK

Nem csatlakozott az angol munkásság a III. internacionáléhoz, vagyis a kommunizmushoz. Kicsi híján 3 millió szavazattal, 225 ezerrel szemben, elvetették a csatlakozásra vonatkozó indítványt.

Tóth József debreceni volt öreg mat-heszis tanárnak a veje: Egri Péter Pál, aki mint ötven éves budapesti rendőrfőtanácsos, annak idején önként lépett be a hadseregbe, fiának esküvője napján érkezett haza orosz hadifogságból, ahol Przemysl eleste óta szenvedett.

Javult a pénzünk árfolyama, úgy, hogy a bojkottáló osztrákokénak fölibe kerekedett. Ez csálhatatlan bizonyítéka az alávaló szándék fölsülésének.

Megbukott az oláh külügyminiszter a brassói képviselőválasztáson. A magyarok nem szavaztak, a szászoknak nagyrésze is tartózkodott a részvételtől.

Bajorország nem akar elszakadni Németország északi részétől, de kívánja, hogy Poroszországban is a polgári társadalom vegye ismét át a politikai hatalmat.

Két aljas zsidó bandita Budapesten éjjel megtámadott egy tisztet s összeszurkálta. A pesti lapok szerint kiderült, hogy a sakterdikatura idején politikai nyomozó volt az egyik, most pedig mindketten egy itt: *Debrecenben* alakult terrorista banda tagjai. Ostenburg százados, aki véletlenül a merénylet színhelyéhez közel tartózkodott, személyesen fogta el őket.

Turkesztánból is megkezdődött már a hadifoglyok hazaszállítása.

Elkobozták a hadinyereségeket Olaszországban. Husz milliárd bevételt várnak ebből az állampénztárnak. Hát mi mikor nyulunk már erős kézzel ehhez a „kényes” kérdéshez? Vagy nálunk tele van az állam kasszája?

Rossz világ jár az agglegényekre Franciaországban. A harminc éven felüli férfiak 25 százalékát pótagdó fognak fizetni.

Tilos a magyar szó Nagyváradon. Scotus Viator romái kulturbajnokai gyönyörűen értelmezik a más nyelvűek iránti türelmességet.

Kétezer hadifogoly a tengerbe sülyedt, mikor Oroszországból hazafelé hozta a hajó. Nehány magyar is volt köztük.

Tizenötödikén kezdik a gabona átvételét

Budapest, július 1. (Nemz. St. tel. jel.) *Ipolyi-Keller Gyula* dr. volt államtitkár, az Áruforgalmi Rt. elnöke egy újságíró előtt kijelentette, hogy az ország területén *július hó 15-ikén kezdik meg a gabona átvételét.* — A rekvirált gabonáért 500 koronát fizetnek mázsánként.

— **Nincs vize a halastónak.** A hortobágyi halastavak szivattyútelepét a földmívelésügyi miniszter szakbizottsága megvizsgálta és megállapította, hogy 1921. május 1-ig nem képes a telep elegendő vízmennyiséggel megtölteni a halastavakat. Ez annyit jelent, hogy a város nem képes megfelelni vállalt kötelezettségének.

— **Az áruló detektívek.** A debreceni rendőrség két detektívje: Sarkadi és Szilvási nevű, áruló lett és az oláhok szolgálatába lépett. Főkapitányokká nevezték ki őket. A városi tanács egyszerűen törölte őket a létszámból.

— **Hol „vakolnak” a vakondok?** A kormány feloszlatta ugyan a szabadkőműves páholyokat, de dögletes büzüket azért még léptenyomon érzi a megtisztulást sóvárgó, keresztyén társadalom. Debrecenben köztudomás szerint két páholy működött: a Haladás és Körösi Csoma, ezeket feloszlatták, vagyonukat zár alá vették, azonban az a hír járja, hogy volt harmadik páholy is, melynek állandó helyisége nem volt és létezését a legtitokzatosabb homály fedi. Ezek a szabadkőműves vakondok a közhit szerint még ma is vakolnak. A homályban lappangó páholyt már kutatják.

— Nem volt iparengedély. Sokszor büntették már *Ragonai* Hersnét kihágásokért, de megint csak visszaesett. Hersnének kifőző engedélye volt, de falazó és vendéglőipart üzdött, amire nem volt engedélye. A rendőrség 1500 és 500 korona pénzbírságra ítélte. — Hasonlóképp elítélte a rendőrség Wallenstein Dezsőné és Schwartz Mór is engedély nélküli iparüzésért 100—100 koronára. A tanács mindhárom ítéletet helybenhagyta.

— Elítelt tejhamisitók. A rendőrség egész sereg tejes kofát ítél el 500—500 korona pénzbírságra, mert hamisított, felvizelt vagy lefőltözött tejet hoztak forgalomba. A városi tanács ez összes ítéletet helybenhagyta.

— Cukornélküli befőzés című könyv 11. Hőlyag papír 6. — Papír szalvéta 100 dr. 16. Antalffy József könyvkereskedésében Szentanna-utca 36. Telefon 612.

— Harisnyakötő gumi, gumi harisnya mérték után. Nadrágtartó, vizelet tartó, Női pessárium, Olla, Neverip, Hömörd, Jégtömítő, Gumipárna, Gyermekek gumi, Szülészeti vatta, Sérvkötő, Haskötő Vitáriusnál Piac-u. 16.

— A nagyerdei játéktanfolyamra beiratkozottak pénteken reggel 9 kor gyülekezzenek a Csokonai-kertben. Jelentkezést még elfogad Kolos Róköczy utca 23.

— Az entente által megállapított ideiglenes határvonalu Magyarország térképe, most jelent meg és a Csáthy könyvkereskedésben kapható.

Művészet

Bors Károly

fémipari szakiskolai rajztanár kiállítására vasárnap nyílt meg a tanintézet rajztanári műtermében. És azóta naponként megtekinthető 12 és 2 óra között.

Bors Károly, hazafias társadalmi mozgalmainak lelkes részese idáig főleg mint tervező iparművész volt ismeretes közönségünk előtt. Egy 1912. a kereskedelmi iskolában rendezett kiállításon ebédli butoraival kellett megleg elismerést. Azóta pedig a kollegium egyetemi internátusának nemes izlésű és masszív erejű butorai készülnek az ő rajzai után.

Közben azonban álhatatos szorgalommal dolgozik mint festőművész is, kutatva a színek kifejező erejének örök problémáján.

Csendélet és arckép az ő erősségei. Legsikerültebb csendélete az őszi rózsás képe, amelyen a virágok lágyságukról beszélnek nekünk és mégis plasztikusak. Ez a plasticitás erős oldala Borsnak s kiválóan érvényesülnek arcképein. Igen szépek a rózsái is. Ezekben különösen erős és biztos keze van. Ujabbán szép sikerrel vetette magát a tájképekre. Itt is a diszkrétebb szépségekre, a természet intenzívebb lírikáinak elérésére törekszik.

Színház

Színházi és mozgósínházi irodák jelentése.

* Bakoss Sarolta ma lép fel a „Cigány” népszínműben.

* Bukov a székelemek hóhéra erdélyi történet énekekkel és táncokkal szombaton és vasárnap kerül színpadra.

* Ravengár II. második rész Ravengár fogsága. Rendkívül érdekfeszítő történet, újszerű trükkök és az amerikai fotográfia és rendezés tökéletessége, elejétől végig lekötik a nézőt. Jegyelővétel az Apolló pénztáránál.

* Olaf főnns főszereplésével a „Kilencedik parancsolat” című 5 felvonásos drámát mutatja be az Uránia.

* Francia film, a „Bünbánó anya” René Cresté főszereplésével az Aranybika mozi mai slager ujdonsága.

SPORT

A DEAC Torna Szakosztályának hölgy tagjait igen kérem, hogy mindnyájukat érdeklő kiválóan fontos megbeszélésre holnap, szombaton délelőtt 10 órára a Dóczy-intézet tornatermébe fájradjanak fel. Mitrovics, intéző.

Felhívás. Felhívjuk a DMTK birkozó szakosztály összes tagjait, hogy fontos megbeszélés végett, továbbá az athletikával foglalkozó összes tagok igazoltatásuk céljából f. hó 3-án délután 6 órakor az állomási iskola teremben megjelenni sziveskedjenek. A vezetőség.

Törvénykezés

§ Nagy Kálmán dr, a kommunista perekben ítélező ötös tanács elnöke július 1-től kezdődőleg szabadságra men. Szabadsága alatt *Szuhányi* Andor helyettesíti.

§ Elítelt máv. vasuti szolgák. Ma ítélezett az *Uffalussy* József elnökölte alatt álló bíróság Valli Antal és Oláh Sándor máv. vasuti szolgák felett, akik a vasuti állomáson egy vasuti kocsi több oldal szalonját loptak. A törvényszék Valli Antal lopását 7 hónapi börtönre s három évi hivatalvesztésre, Oláh Sándort orgazdaságért 2 hónapi fogházra ítélte el. Ugy Baróthy ügyész, mint a vádlottak felebeztek az ítélet ellen.

Katonai rekvirálás Debreczenben.

A közönség figyelmébe!

Nagyatádi Szabó István közlelmezési miniszter a polgármesterhez intézett táviratában a következő intézkedést tette: „Ellenségeink bojkottja arra kényszerít, hogy a katasztrófa megelőzése végett a katonai assistenciával fogantatandó gabonarekvirálást elrendeljem. A G. O. K. kirendeltség vezetőjét utasítottam, hogy a polgármesterrel egyetértőleg 24 órán belül intézkedjék annak fogantatásáról.”

Abban a biztos reményben, hogy a város közönsége mint mindenkor, úgy a jelenben is megteszi kötelességét, a G. O. K. kirendeltség vezetője s a városi hatóság e rendelet végrehajtásának néhány napra elhalasztását eszközölte ki.

Felhívom ennélfogva a város termelő és nem termelő közönségét, hogy gabona és liszt feleslegét, illetve nélkülözhető készletét a szűkölködők, az éhezők számára **e hét folyamán okvetlen szolgáltatassa be.** — Amennyiben e hét végén kielégítő eredmény mutatkozik, a katonai rekvirálás s az ezzel járó kellemetlenség elkerülhető — A katonai rekvirálás elhalasztásához, esetleg annak visszarendeléséhez a közlelmezési miniszter abban a tudatban járult hozzá, hogy a közönség **még ezen a héten** eleget tesz annak a várákozásnak, amellyel hazafias magatartását az éhezők várják és remélik.

Nélkülözhető gabonáját és lisztjét mindenki vigye tetszése szerint az István, Hortobágy, Hungária, Trnka vagy Berta malomba, ahol az átvett mennyiségről elismervényt adnak. Az elismervényen jelzett mennyiség törvényes árát a magyar általános hitelbank debreczeni fiókja (Arany Bika épülete) nyomban kifizeti.

Debreczen, 1920 június 30.

A polgármester helyett:
Zöld tb. tanácsnok.

APOLLO	URANIA
Péntek—Vasárnap Csak 16 éven felüliek nézhetik	Péntek—Vasárnap 3 nap
Ravengár II. II. rész: Ravengár fogsága Kalandor történet 6 felvonásban. Főszereplő: Grácc Darmond. Előadások 5, 7 és 9-kor.	A kilencedik parancsolat Dráma 5 felvonásban Főszereplő: OLAF FÖNSS, EBBA THOMSEN Előadások 7 és 9-kor.
ARANY BIKÁ MOZI	
Péntek—Vasárnap 3 nap FRANCIA FILM A bünbánó anya Dráma 5 felv. Főszereplők: René Cresté, Yvette Andreyor. Előadások 7 és 9-kor.	

Kiadja:

MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓVÁLL. R.-T.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debreczen, Ferenc József-ut 59.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Eladó	Örökáron
a Sámsoni-uton a Bójerfele nagy ház mellett három házhegy 300—300 — négyoszögletes. Ertekezhetni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.	eladó. Kishegyesi ut 32. szám alatti 1066 kvadrát négyoszögöl föld. Ertekezhetni lehet Szappanos-u. 23 sz. Szűcs Imrénél.
E veszett	Tanyás
egy fehér. fülein barnafoltos, him, hosszuszörű vizsla. — Megtaláló vagy nyomravezető nagy jutalomban részesül. Jokai-utca 8.	cselédet felfogadok jelentkezhettek: Debreceni Gazdák Bankja Kossuth-utca 17. szám.
Pezsgőüvegeket	Posztóhulladékot
vesz a „Török” pezsgőgyár.	a legmagasabb árban vásárol, bármilyen mennyiséget Libánci Péterfia-u.4.

Koros Sándor
férfi-szabó üzletében Piac-u. 80.
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

FORGÁCS I.
MŰRÁS, Hódos-utca.

Mindennemű kalaptisztítást és alakítást elfogad

M. Nagy Mihály

kalapos mester Péterfia-u. 8. (Saját ház.)

A ref. főgimnáziummal szemben. Ugyanott állandó nagy választék kész kalapokban. —

Gazdaközönség figyelmébe

A termérendelet végrehajtási utasításának 1. §-a értelmében minden termelő köteles folyó év június hó 27 és július 3 napja között a Csapó-utca 15. sz. a. városi lisztirodában bejelenteni, hogy az 1919—20. gazdasági évben hány kat. hold buza, rozs vagy kétszeres vetése volt.

Felhívjuk a gazdaközönséget, hogy ezen határidőn belül bejelentési kötelezettségének saját érdekében annyival is inkább tegyen eleget, mert a bejelentés elmulasztása esetén kihágási eljárásnak teszi ki magát. Aki valótlan adatot jelent be, illetve bevetett területének egyrészt elhallgatja, az eltitkolásból javára mutakozó különbözetnek kétszeresét, még pedig ennek felerészét minden terítés nélkül köteles beszolgáltatni, e mellett büntetőjogi felelőssége érintetlenül marad. Aki a bejelentést felhívás dacára elmulasztja, olybá tekintendő, mintha bevetett egész területét eltitkolni akarta volna.

Debreczen, 1920. június 28.

Közlelmezési ügyosztály.

KovácsésKazánszenet, Akác műfat, Romancementet, Tüzipát vagonételben és métermázsánként azonnali szállításra ajánlok

Polyánszky Oreszt tüzifa és szén-kereskedő
Szoboszlai-ut 1. sz. Miklós-utca végén.
Vidéki rendelést is eszközölk.

ÖNKÉNTES ÁRVERÉS

A Széchényi-utca 31. szám alatti utcai lakásban lévő hagyatéki ingóságok közül: porcellán edények, finom poharak, nippel, antik órák, egy vitrin, ágyneműek a legtöbbet ígérőnek **1920. július 6 án**, kedden délután 4 órakor tartandó árverésen eladtnak. Vevők a véte. illetéket is viselik. Ugyanekkor az ékszer is megtekinthető, melyek másnap szerdán délután 4 órakor kerülnek árverésre. A házastelek, melyen egy 6 szobás modern felszerelésű utcai lakás és 4 udvari lakás van, szintén eladó az utcai lakás teljes butor berendezésével vagy anélkül. Eladatik a Simonfy-ut 5. sz. alatti nyaraló is. Ertekezhetni Dr. Fejér Ferencz ügyvéd irodájában Simonfy-utca 2—a.